

คำนำ
(พิมพ์ครั้งที่ 11)

ในการพิมพ์ครั้งนี้ นอกจากแก้ไขตัวสะกดเล็ก ๆ น้อย ๆ แล้ว ก็ได้แก้ไขเพิ่มเติม
อย่างใดอีก จึงขอให้ทางมหาวิทยาลัยดำเนินการไปได้เลย รวมทั้งการพิสูจน์อักษรด้วย

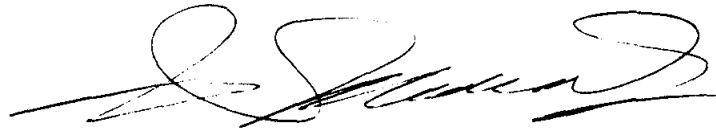

(รองศาสตราจารย์มานิช สุทธิวาทนฤพุมิ)

15 มกราคม 2535

คำนำ (พิมพ์ครั้งที่ 8)

ในการพิมพ์ครั้งที่ 8 นี้ได้แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายที่แก้ไขใหม่ กล่าวคือ เมื่อได้มีพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติบรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตราชำระใหม่ พุทธศักราช 2519 แล้ว ผู้เขียนยังไม่ได้แก้ไขคำอธิบายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติใหม่นี้ เมื่อมีการพิมพ์ใหม่ครั้งนี้จึงได้ถือโอกาสแก้ไขให้ถูกต้อง โดยได้ให้คำอธิบายเป็นหมายเหตุไว้ในเชิงอรรถ ก็ได้อธิบายเพิ่มเติมในส่วนอื่นด้วย รวมทั้งได้แก้ไขเพิ่มเติมเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่เกี่ยวกับตัวสะกดและตัวอักษรที่ไม่ชัดเจนหลายแห่ง อย่างไรก็ดี ความบกพร่องคงมีอยู่อีก หากท่านผู้รู้จะได้ช่วยติตติงบ้างก็จักเป็นพระคุณยิ่ง.

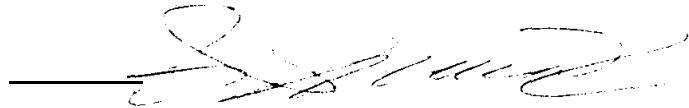
(รองศาสตราจารย์มานิช สุทธิวาทนฤพุมิ)

1 มีนาคม 2528

คำนำ (พิมพ์ครั้งที่ 7)

คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วย ยืม ฝากทรัพย์ เก็บของในคลังสินค้า ประนีประนอมยอมความ การพนันและขันต่อนี้ ได้พิมพ์เผยแพร่หลายครั้งแล้ว ก็ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2515 ได้เลขการพิมพ์ 1508, ครั้งที่ 2 เมื่อปี พ.ศ. 2518 ได้เลขการพิมพ์ 1795, ครั้งที่ 3 เมื่อปี พ.ศ. 2519 ได้เลขการพิมพ์ 19210, ครั้งที่ 4 เมื่อปี พ.ศ. 2520 ได้เลขการพิมพ์ 20254, ครั้งที่ 5 เมื่อปี พ.ศ. 2522 ได้เลขการพิมพ์ 21377, ครั้งที่ 6 เมื่อปี พ.ศ. 2522 เช่นเดียวกัน ได้เลขการพิมพ์ 22358

ในการพิมพ์ใหม่แต่ละครั้ง ได้แก้ไขเพิ่มเติมตลอดมา และสำหรับการพิมพ์ครั้งนี้ ซึ่งเป็นครั้งที่ 7 ก็ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบ้างเช่นเดียวกัน และยังได้ปรับปรุงรูปแบบให้เป็นตำราสากลขึ้น คือ ได้บรรจุเชิงอรรถและบรรณานุกรมไว้ครบถ้วน และเพื่อสนองความต้องการของนักศึกษาที่ไม่มีโอกาสได้เข้าฟังการบรรยายในชั้นเรียน จึงได้เพิ่มเติมแบบฝึกหัดในลักษณะคำถามคำตอบไว้อีกด้วย ซึ่งเชื่อว่าจะเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาและผู้สนใจโดยทั่วไปมากยิ่งขึ้น

(รองศาสตราจารย์มานิช สุทธิวาทนฤพุมิ)

2 กุมภาพันธ์ 2526

ข้อความเบื้องต้น

เนื่องจากคำอธิบายวิชากฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยยืม ฝากทรัพย์สิน เก็บของ ในคลังสินค้า ประนีประนอมยอมความ การพนันและขันต่อนี้จัดให้อยู่ในหลักสูตรภาคแรก ปีที่สองของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง* เพราะฉะนั้น เชื่อว่า กว่านักศึกษาจะจับ พลิกหนังสือนี้ดูก็จะได้มีความรู้ทางกฎหมายโดยทั่วไป จากการที่ได้ศึกษาวิชากฎหมาย สาขาต่าง ๆ ในชั้นปีที่ 1 มาพอสมควรแล้ว ปัญหาต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นในทาง กฎหมายทั่วไป เป็นต้นว่า กฎหมายคืออะไร มีที่มาอย่างไร วิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงมา อย่างไร ฯลฯ ก็คงไม่จำเป็นที่จะต้องอธิบายไว้ในที่นี้ ให้เป็นการซ้ำซ้อนอีก ผู้เขียนจึงขอ อธิบายเข้าถึงเรื่องนี้โดยตรงเลยทีเดียว

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งเป็นแม่บทใหญ่ของกฎหมายในทางแพ่ง และทางพาณิชย์ของไทยเรานี้ ได้ประมวลการกำหนดสิทธิหน้าที่ของเอกชนต่อกันและกัน ไว้เป็น 6 บรรพ บรรพ 1 ว่าด้วยหลักทั่วไป บรรพ 2 ว่าด้วยหนี้ บรรพ 3 ว่าด้วยเอกเทศสัญญา บรรพ 4 ว่าด้วยทรัพย์สิน บรรพ 5 ว่าด้วยครอบครัว และบรรพ 6 ว่าด้วยมรดก สำหรับบรรพ 3 ที่ว่าด้วยเอกเทศสัญญานั้น ได้แบ่งซอยออกไปอีกเป็น 23 ลักษณะ ลักษณะ 1 ว่าด้วยเรื่อง ซ้ำซื้อขาย ลักษณะ 2 แลกเปลี่ยน ลักษณะ 3 ให้ ลักษณะ 4 เช่าทรัพย์สิน ลักษณะ 5 เช่าซื้อ ลักษณะ 6 จ้างแรงงาน ลักษณะ 7 จ้างทำของ ลักษณะ 8 รับขน ลักษณะ 9 ยืม ลักษณะ 10 ฝากทรัพย์สิน ลักษณะ 11 ค้ำประกัน ลักษณะ 12 จำนอง ลักษณะ 13 จำนำ ลักษณะ 14 เก็บของในคลัง สินค้า ลักษณะ 15 ตัวแทน ลักษณะ 16 นายหน้า ลักษณะ 17 ประนีประนอมยอมความ ลักษณะ 18 การพนันและขันต่อ ลักษณะ 19 บัญชีเดินสะพัด ลักษณะ 20 ประกันภัย ลักษณะ 21 ตัวเงิน ลักษณะ 22 หุ้นส่วนและบริษัท และลักษณะ 23 สมาคม

จะเห็นได้ว่า ลักษณะยืม ฝากทรัพย์สิน เก็บของในคลังสินค้า ประนีประนอมยอม ความการพนันและขันต่อ รวมอยู่ในบรรพ 3 เอกเทศสัญญา ลักษณะยืมเริ่มตั้งแต่มาตรา 640 ถึงมาตรา 656 รวม 17 มาตรา ลักษณะฝากทรัพย์สินเริ่มตั้งแต่มาตรา 657 ถึงมาตรา 679 รวม

---

* แนวการสอน (Course description) สำหรับวิชานี้กำหนดว่า ศึกษาถึงสัญญาเฉพาะอย่าง คือ ยืม ฝากทรัพย์สิน เก็บของ ในคลังสินค้า ประนีประนอมยอมความ การพนันและขันต่อ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 ลักษณะ 9, 10, 14, 17, และ 18, (คู่มือการศึกษาปี 2523-2524 ของ ม.ร. หน้า 302)

23 มาตรา ลักษณะเก็บของในคลังสินค้า เริ่มตั้งแต่มาตรา 770 ถึงมาตรา 796 รวม 27 มาตรา ลักษณะประนีประนอมยอมความ เริ่มตั้งแต่มาตรา 850 ถึงมาตรา 852 รวม 3 มาตรา และ ลักษณะการพนันและขันต่อ เริ่มตั้งแต่ มาตรา 853 ถึงมาตรา 855 รวม 3 มาตรา เมื่อหนังสือเล่มนี้เป็นคำอธิบายกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วย ยืม ฝากทรัพย์ เก็บของในคลังสินค้า ประนีประนอมยอมความ การพนันและขันต่อ จึงเป็นอันหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องอธิบายให้ครบทุกมาตราที่เกี่ยวกับเรื่องนี้ นั้นหมายความว่า จะต้องกล่าวอธิบายให้ครบ 73 มาตรา และเพื่อความเหมาะสมให้เป็นไปตามแนวเดียวกันกับที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จัดลำดับลักษณะก่อนหลังไว้ จึงขอแยกอธิบายโดยแบ่งเป็น 5 บท เรียงกันดังนี้ บทที่ 1 ว่าด้วยเรื่องยืม บทที่ 2 ว่าด้วยเรื่องฝากทรัพย์ บทที่ 3 ว่าด้วยเรื่องเก็บของในคลังสินค้า บทที่ 4 ว่าด้วยเรื่องประนีประนอมยอมความ และบทสุดท้ายคือ บทที่ 5 ว่าด้วยเรื่องการพนันและขันต่อและการอธิบายก็จะพยายามอธิบายเรียงตามลำดับมาตราเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้ ก็เพื่อความสะดวกแก่นักศึกษาในเชิงค้นหาคำอธิบายแก้ความข้องใจในเมื่ออ่านตัวบทแล้วเกิดติดขัด ก็จะได้พลิกดูคำอธิบายจากหนังสือเล่มนี้ได้ทันทีโดยไม่ต้องเสียเวลาค้นหา ซึ่งนับว่าเป็นที่นิยมอยู่ในขณะนี้